

Szeretet - Misszió
1660
2010 P Á L I
SZT. VINCE
MARILLAC
SZT. LUJZA
350. évfordulója

*Elisabeth Charpy FdlC, Párizsi Tartomány és
Louise Sullivan FdlC, Albany Tartomány (Kanada)*

Marillac Szent Lujza szellemisége

Az 1660-as esztendő nagy veszteségek éve volt a vincés család számára. Portail Antal, Páli Szent Vince első rendtársa és a Szeretet Leányainak első igazgatója, februárban meghal. Marillac Lujza, Vince segítőtársa márciusban, szeptemberben pedig maga Szent Vince is meghal. Míg a XVII. század után Páli Szent Vince neve és művei mindenütt ismertté válnak, Marillac Szent Lujzáé azonban egyáltalán nem. Csak 1983-ban fog megtörténni az, hogy Lujza kilép Vince úr árnyékából, és elfoglalja saját helyét, ugyanazzal a ranggal, nem csupán a Szeretet Leányainak a megalapítójaként, hanem mint korunk asszonya. Szavaival és műveivel képes volt felébreszteni mindenkiben saját értékének tudatosítását.

Ki volt Marillac Lujza a XVII. században?

1629. májusában Páli Szent Vince elküldi a fiatal özvegyet, akivel néhány évvel azelőtt találkozott, hogy sorra látogassa a Szeretetegyesületeket, amelyek nagyon jól indultak, egy idő után azonban elveszítették lelkesedésüket. Arra volt szükségük, hogy újra megtalálják a kezdetek lelkesedését. Vince szerint Marillac Lujzánál senki sem volt alkalmasabb erre a feladatra. Nagyon hatásosan tevékenykedett, és Vince örült ennek.

Amikor 1625 vége és 1626 eleje között Lujza találkozott Vincével, elveszítette férjét, aki hosszú és nehéz betegség után halt meg. 12 éves fiával maradt, bizonytalan anyagi helyzetben. Egy törekeny asszony volt, aki kereste az útját. Vince melléje szegődött. Lassan-lassan a kétség, bizonytalanság és aggodalmaskodás látszata mögött felfedezett egy erős asszonyt, aki kiváló képességekkel rendelkezett, melyek vezető egyéniséggé tehettek. Pontosan egy ilyen személyt keresett Vince, aki együtt tud dolgozni vele karitatív műveiben.

Szent Lujzának az 1929-es küldetése csupán a kezdete volt egy olyan lelki barátságának és együttműködésnek, mely Franciaországban és más országokban is megváltoztatta a szegények szolgálatát és a női megszentelt életet, s amely mind a mai napig folytatódik az egész világon. Mindezen gyökeres változások középpontjában ott található Marillac Szent Lujza alakja. Nagyon gyorsan felismerte annak szükségességét, hogy egy közösségben egyesítsék a fiatal vidéki lányokat, akiket Szent Vince megbízásából képzett, hogy együtt dolgozzanak a Szeretet Hölgyekkel a szegény sorsú betegek házi gondozásában. Ezzel a lendülettel alapította meg a Szeretet Leányai Társulatát, megépítve ezzel egy hidat, mely átvitt azon a szakadékon, mely elválasztotta a gazdagokat és hatalmasokat a falusiaktól és a szegényektől, valamint a férfiakat a nőktől. Páli Szent Vincével és a Szeretet Leányaival egy széles szeretethálózatot alkotott meg, amelyből nem zárt ki senkit sem.

Páli Szent Vincének egy hatalmas víziója volt a szegények szükségéről. Lujzában pedig megvolt a szervezőképesség, a részletekre kiterjedő figyelmesség, a bátorság és alkotókészség, hogy ezt a víziót valósággá változtassa. Hogy megvizsgáljuk e kijelentés igazát, elég, ha a talált gyermekek művére gondolunk, amelyhez - kétségkívül származásánál fogva - annyira ragaszkodott, vagy a Jézus Szent Neve Otthonra, melyet idős személyeknek tartottak fenn.

Miért tűnt el?

Ha figyelembe vesszük az eddig elmondottakat Vince és Lujza szoros együttműködéséről – mely úgy a Szeretet Leányainak a megalapítására, mint a karitatív művek fejlesztésére vonatkozott, amelyek választ adtak a legszegényebbek szükségleteire –, meglepődünk Marillac Lujza szinte teljes mértékű eltűnésén.

1934. márciusában történt szentté avatása után (mely két évszázaddal később történt, mint Vince szentté avatása), valamint az 1960-ban megünnepelt, haláluknak a háromszázadik évfordulója alatt is alig esik szó Marillac Lujzáról.

Ennek az eltűnésnek kettős magyarázata van. Először is arra törekedtek, hogy Vincét halála után dicsőítsék és minél hamarabb szentté avassák, mint a szeretet nagy apostolát. Ebben a tervben szerepeltek ugyan a Szeretet Leányai, de csak mint Páli Szent Vince leányai. Nem volt helye egy vele együttműködő segítőtársnak, aki formát adott az ő elképzeléseinek. Tehát nem beszéltek róla, és még kevésbé az érdemeiről. Minden esetre el kell ismernünk, hogy élete során Marillac Lujza soha nem helyezte magát előtérbe. Ő maga mondja:

„A mi Urunk, aki szegénységben és a teremtmények általi elhagyatottságban született, szeretetének tisztaságát tanítja nekem... Ugyanezen módon meg kell tanulnom Istenben elrejtetten élni, azzal a vágygal, hogy szolgáljam őt anélkül, hogy a teremtmények tetszése és nagyrabecsülésüknek a meglegedettségét keresném. Meg kell elégednem azzal, hogy csak Isten lássa azt, ami érte akarok lenni. Ő azt akarja, hogy neki adjam önmagam, hogy ez a készség működjön bennem, és én megtettem ezt az ő kegyelméből” (Írások 714).

A második magyarázat kissé összetettebb. A Szeretet Leányai Társulatán belül létezett egy kifejezett elhallgatás vagy egyenesen elutasítás, hogy előmozdítsák egy olyan alapító szentté avatását, aki házasságon kívül született. Azután a Társulat elfogadta, hogy megtegye a szükséges lépéseket, de a nagy lelkesedést mellőzve. Ha igaz az, hogy a szenteknek megvan a maguk ideje, Marillac Lujzának ez még nem érkezett el. Ezért kellett várni egészen a '80-as évekig.

Miért került elő?

1983-ban Marillac Lujza végre kilép az árnyékból. 1958 óta ezt előkészítette Jean Calvet életrajza, melynek címe *MARILLAC SZENT LUJZA, saját szavaival: Arckép*.

Ebben a könyvben a szerző nyíltan és első alkalommal beszél Lujza születésének körülményeiről, gyermekkorának és fiatalságának drámai és sokszor megrendítő eseményeiről, valamint egy olyan életről, melyet pillanatnyi örömek és fájdalmak jelöltek, amelyeket soha nem tudott egészen elfeledni. Célja volt bemutatni *„az igazságot, mint az életszentség társát”*. Elismeri Lujza hajlamát, hogy Páli Szent Vince *nyomában* járjon, mint az ő *árnyéka*. De szeretné *„kiemelni eredetiségét és bemutatni valódi nagyságát”*, mint *„a francia nők egyik legtisztább dicsőségét”* (Calvet 8-9).

Ezen kívül szükséges volt két másik jelentős elem hatása is: a nők jogaiért küzdő mozgalom és a II. vatikáni zsinat tanítása az emberi személy méltóságáról (*Gaudium et Spes*), melyek hozzájárultak ahhoz, hogy az igazi Lujza előkerülhessen. 1983-ban érkezik el a megfelelő idő. Ebben az évben jelenik meg *Marillac Szent Lujza lelki írásainak* az új kiadása. A pontosabb bemutatásnak, új válogatásnak, számos jegyzetnek és a részletes tartalomjegyzéknek köszönhetően – főleg a nővéreknek írt leveleiből – egy rokonszenves, emberséges, a személyre minden szempontból odafigyelő asszonyt fedezünk fel.

Mit mond a mai világnak?

Írásainak megjelenése bemutatta az igazi Lujzát, de csak a franciául beszélő embereknek. A fordítások, melyek különféle nyelven megjelentek, elterjesztették hírét az egész világon. De milyen kép terjedt el róla? Mit üzen Lujza, korának szabad és erős asszonya, a mai XXI. századi férfiaknak és nőknek?

Marillac Lujza kora óta a világ sokat változott, mégis e századokon keresztül Lujza egyetemes és örök értékeket, valamint az emberi kapcsolatok melegségét közvetíti ennek a technológiától uralt világnak.

A nők szerepe

Falusi lányok, asszonyok

Mindenféle emberjogi követelést megelőzően Lujza megpróbálta javítani a vidéki asszonyok helyzetét. Lehetőséget adott a megszentelt élet egy új formájára; emberi, lelki és szakképzésre; felkészítést egy felelősségteljes szolgálatra, mint a talált gyermekek nevelője, szegény lányok tanítónője, vagy a szegény és elhagyott betegek ápolója.

„Nagyon hálásak kell legyetek Isten kegyelme iránt, hogy olyan lehetőséget adott nektek, amivel ilyen nagy szolgálatot tehettek neki” (Írások 270). *„Ne ijedjete meg...”* (Írások 816).

Nemes és úri hölgyek

Marillac Lujza ideális helyzetben volt, hogy összekötő legyen a vidéki lányok, akik a Szeretet Leányai voltak és a Szeretet Hölgyek között, akik a társadalom felső osztályához tartoztak. Ez azért volt lehetséges, mert házassága révén Lujza a felső osztályhoz tartozott, de azt az életformát választotta, hogy egy közösségben éljen a vidéki származásúakkal. Miközben az első Szeretet Leányait a szegények szolgálatára készítette fel - gyakran a Szeretet Hölgyekkel való együttműködésben -, addig a Hölgyek körében a lelkesítés szerepét látta el. Azon fáradozott, hogy szavaival és mindenekfelett cselekvési módjával, nyitottá tegye őket minden személy tiszteletére, segítse őket, hogy a látszat mögött felfedezzék a szegény emberek méltóságát, valamint tiszteljék és egyenlő szinten dolgozzanak együtt a Szeretet Leányaival.

„...a Szeretet Hölgyek felismerték a szegények szükségleteit és... Isten megadta nekik a kegyelmet, hogy ilyen szeretetteljesen és magasztosan segítsenek rajtuk. ...Az eszközök, amelyeket ezek a Hölgyek felhasználtak, nem mások, mint a szent Gyűlések...amelyek gondoskodnak...a hívő és szeretetteljes személyekről, hogy felismerjék a valódi szükségleteket, és okosan segítsenek rajtuk. Mindezt nem csak a testi, hanem a lelki életre vonatkozóan is megteszik”. (Marillac Lujza gondolatai, Dokumentumok 788)

Szeretet-hálózat

Marillac Lujza soha nem úgy fogta fel a szegényszolgálatot, mint egy külön csoportnak fenntartott tevékenységet. Számára a szükségletek sokfélesége és kiterjedése az együttműködés széles hálózatát követelte: férfiak és nők; Szeretet Hölgyek, a Misszió társaság papjai és testvérei, a Szeretet Leányai, Szegények Atyja (Városi Igazgatóság).

Hogy hatékony szolgálatot tudjon biztosítani, ennek az együttműködésnek megvoltak a feltételei. Mindenekelőtt egy vincés együttműködésen alapuló mű megkívánja mindenkitől, hogy elismerje és elfogadja a másik személyiségét, annak minden értékével és hibájával együtt.

„Újulatok meg az egység és a szívéllyesség szellemében... A szeretet gyakorlása...arra visz bennünket, hogy ne nézzük keserűséggel mások hibáját, hanem bocsássunk meg nekik, miközben megalázkodunk.” (Írások 312)

Másodsorban egy ilyen együttműködés megköveteli mindenkitől a kölcsönös tiszteletet, azt a képességet, hogy befogadják a másik szavát, miközben kifejezik a sajátjukat.

„Mutassátok be alázatosan, határozottan és ezzel együtt szelíden és röviden az érveiteket”. (Írások 141)

És végül a szegényszolgálat sohasem lesz igazán vincés, ha nem jellemzi az a női értékekből fakadó emberi melegség, amelyről Marillac Lujza oly gyakran beszél és kifejezi a saját életében: együttérzés, gyengédség, szelídség, egyszóval *Szeretet*.

„Legyetek jóindulatúak és szelídek a szegényekkel; tudjátok jól, hogy ők a mestereink, és hogy gyengéden kell szeretni és erősen kell tisztelni őket. Nem elégséges, hogy ezek az elvek ott legyenek a lelkünkben, tanúságot kell tennünk róluk szeretetteljes és szelíd viselkedésünkkel.” (Írások 319)

Kérdések az egyéni és közösségi elmélkedéshez

1. Mit vettek észre Marillac Szent Lujza szavaiban és példájában, ami személyesen megérint titeket és számotokra kihívást jelent?
2. Mit gondoltok, hasznos lenne fejleszteni a Vincés Család különböző csoportjai közötti együttműködést, amelyet Marillac Szent Lujza is megélt a maga a korában? Hogyan képzelitek el ezt az együttműködést a mai világban?